

Dopis Evropské komise

Zveřejnění dle § 5 odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „InfZ“)

Žádost o poskytnutí informace podle InfZ.

Žadatel požádal o poskytnutí následujících informací:

- 1) Kdo (jmenovitě) nařídil, že z původního návrhu odpovědi na dopis Evropské komise, která je evidována pod č.j. MMR-20567/2026-27, bude vypuštěna původně navržená pasáž žádající Evropskou komisi o stanovisko, zda je řešení za pomoci svěřenského fondu, které premiér Andrej Babiš zvolil, v souladu s legislativou EU?
- 2) Z jakého důvodu dotyčná osoba či osoby vypuštění žádosti o toto stanovisko nařídily?
- 3) Existuje k tomuto rozhodnutí jakýkoliv písemný podklad, stanovisko, příkaz? Pakliže ano, žádám o jeho poskytnutí.
- 4) Vyhotovilo si MMR samo právní stanovisko, zda je svěřenský fond vytvořený premiérem v souladu s českou a evropskou legislativou namířenou proti střetu zájmů? Pakliže ano, žádám o poskytnutí tohoto stanoviska. Pakliže ne, žádám o zdůvodnění, proč k tomu MMR nepřistoupilo.
- 5) Proč tisková mluvčí MMR dlouhodobě ignoruje dotazy Seznam Zpráv na výše vyjmenovaná témata? Pakliže jí to někdo přikázal, žádám o uvedení jména dotyčného. Pakliže existuje tento příkaz v písemné podobě, žádám o jeho poskytnutí.

Odpověď:

K jednotlivým dotazům žadatele Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“) uvedlo následující:

Ad 1):

Do přípravy reakce na dopis Evropské komise (dále jen „EK“) bylo zapojeno více odborníků a zástupců několika resortů, přičemž MMR vystupovalo v roli hlavního koordinátora jako adresát předmětného dopisu. Při přípravě reakce na dopis EK se všichni zapojení shodli, že by měla primárně reagovat na otázky, kterým se EK ve svém dopise věnovala.

Ačkoliv byla v průběhu přípravy zvažována i možnost vznést dotaz k výkladu příslušného ustanovení Finančního nařízení, bylo s ohledem na povahu věci a procesní kontext rozhodnuto takový dotaz neuplatnit. V této souvislosti je nutno zdůraznit, že závazný výklad právních předpisů přísluší výlučně soudům, a to vždy v rámci rozhodování o konkrétním případě; případné předběžné či nezávazné výklady jiných subjektů nemohou nahrazovat autoritativní výklad práva.

Vypuštění předmětné pasáže proto nebylo výsledkem pokynu či nařízení konkrétní osoby, nýbrž důsledkem řádného připomínkového procesu a následné konsensuální dohody zúčastněných resortů, reflektující shodný odborný závěr na finální podobě odpovědi.

Ad 2):

Předně je třeba uvést, že v daném případě se nejednalo o „nařízení“ konkrétní osoby ani skupiny osob. K úpravě předmětného textu došlo v rámci standardního připomínkového procesu a navazující odborné diskuse, v jejímž rámci převážil závěr, že takto formulovaná žádost o stanovisko v dopise adresovaném Evropské komisi není v dané fázi vhodná. Výsledná podoba dopisu tak odráží expertní právní posouzení aktuálního nastavení problematiky střetu zájmů a systému čerpání dotací v České republice.

Současně je nutno zdůraznit, že závazný výklad právních předpisů přísluší v právním řádu České republiky výlučně soudům, a to vždy až ve vazbě na konkrétně posuzovaný případ. Případná předběžná či nezávazná stanoviska, včetně stanovisek ze strany Evropské komise, proto nemohou nahrazovat autoritativní výklad práva a byla v daném kontextu vyhodnocena jako předčasná.

MMR dále konstatuje, že Evropská komise v předmětné věci žádným způsobem neavizovala záměr prověřovat konkrétní projekt či okruh projektů. Za této situace nebyl dán věcný ani právní důvod, aby odpověď České republiky obsahovala jakékoliv výzvy či doplňující dotazy vůči Evropské komisi.

Ad 3):

K uvedené úpravě neexistuje žádný písemný příkaz ani formální pokyn ve smyslu požadovaného dokumentu. Předmětná změna byla provedena v rámci pracovní diskuse nad návrhem textu při jeho finalizaci a představuje tak výsledek interního připomínkového procesu směřujícího ke sjednocení konečné podoby dokumentu, nikoli realizaci individuálního pokynu či nařízení.

Ad 4):

MMR nevyhotovilo právní stanovisko, které by autoritativně či závazně posuzovalo soulad konkrétního uspořádání svěřenského fondu (nebo jiného individuálního řešení střetu zájmů konkrétního veřejného funkcionáře) s povinnostmi a omezeními vyplývajícími z právních předpisů ke střetu zájmů a souvisejících předpisů EU. Důvodem je, že orgány veřejné moci mohou postupovat pouze v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon, přičemž právní předpisy MMR ani jinému resortu nesvěřují zmocnění k vydávání takového stanoviska pro použití v rozhodovací praxi jiných orgánů. Závazný výklad zákona v právním systému České republiky poskytuje pouze soud.

Současně platí, že posouzení splnění podmínek pro aplikaci relevantních omezení v oblasti střetu zájmů náleží adresátům těchto povinností, tedy zejména poskytovatelům podpory (a obdobně zadavatelům veřejných zakázek), a to vždy pro konkrétní řízení a s ohledem na konkrétní okolnosti případu, přičemž procesní předpisy jim poskytují nástroje k zajištění podkladů pro vydání rozhodnutí a provádění dokazování v rámci vedeného řízení. MMR v roli Národního orgánu pro koordinaci, který byl i adresátem dopisu EK, v roli poskytovatele dotace nevystupuje, proto mu tato zmocnění ani nepřísluší.

Ad 5):

V souladu s výše uvedeným se MMR důrazně vymezuje vůči tvrzení, že by existoval jakýkoliv pokyn či nařízení zasahující do úpravy textace dopisů, anebo že by docházelo k omezování přístupu veřejnosti k informacím. Skutečnost, že MMR jako povinný subjekt na položené otázky reaguje otevřeně, transparentně a v rozsahu stanoveném právními předpisy, dokládá i tato odpověď.